

”Søg information” med fokus på søgeord

Formålet med **aktiviteten ”Søg information – fokus på søgeord”** er, at eleverne opdager

- At de skal kommunikere forskelligt med forskellige kilder, dvs. at de søger ord som de bruger, er afgørende for hvad de får ud af at bruge en kilde.
- At der er forskel på om det ord de søger på er en del af en sammenhængende tekst (som i en søgemaskine) eller en del af en beskrivelse (som i en biblioteksbase).

Tidsforbrug 45 minutter

Materialer Computere med netadgang

Oplæg (i det følgende veksles mellem oplæg og aktiviteter)

Start med følgende spørgsmål til klassen: Har I prøvet at få nogle helt andre resultater end det I havde regnet med når I søger i google? ... I dag skal vi snakke om hvordan man finder gode ord at søge på.

Hvad sker der, når man søger på et ord i google? Selvfølgelig en hel masse tekniske ting – google sammenligner det ord, du har skrevet med de ord, der findes på hjemmesider på nettet. Og så viser google dig en liste med de hjemmesider hvor dit ord findes.

Når man søger i google, gælder det altså om at forestille sig de ord, en forsker eller en journalist eller en anden bruger til at beskrive emnet på en hjemmeside.

Når man søger i bibliotekets database gælder det om at forestille sig de ord bibliotekaren har beskrevet emnet med.

Overvej hvilke ord andre har beskrevet dit emne med ... Bruger en forsker de samme ord som en journalist og en bibliotekar?

Søgeord kan man beskrive ud fra tre overskrifter, nemlig:

Almindelige ord og præcise ord

Ord der betyder flere ting (homonymer – fx pære)

Ord der beskriver det samme (synonymer – fx frugt, pære, pyrus communis)

Almindelige ord og præcise ord: Nogle ord er meget almindelige og alle skriver dem hele tiden, det er for eksempel ord som ”en” og ”et”. Hvis vi søger på ”en” i google får vi utroligt mange resultater (udfør evt. søgningen så eleverne kan se det eller lad eleverne søge på ord de tror er meget almindelige). Vi vil gerne have resultater, der handler om lige præcis det emne, vi er interesserede i og derfor gælder det om at bruge så præcise ord for et emne som muligt.

Aktivitet

Hvilke ord tror du er bedst at søge på, hvis du vil vide noget om det sidste folketingsvalg:

Valget

Folketingsvalget 2007

Hvilke ord tror du er bedst at søge på, hvis du vil vide om dødsstraf med den elektriske stol

1 ”elektrisk stol” dødsstraf

2 dødsstraf

Hvilke ord tror du er bedst at søge på, hvis du vil vide noget om truede dyr og især den røde panda
1 truede dyrearter
2 "den røde panda" truede dyr

Eleverne diskuterer i små grupper eller løser opgaven enkeltvis.

Oplæg

Ord der betyder flere ting: Nogle ord er lumske for de kan betyde mere end en ting. Det er fx et ord som pære – hvad kan pære betyde? (en frugt, noget der lyser eller hestelort).

Hvis ord betyder mere end en ting, er der stor sandsynlighed for, at du får resultater på google, som du ikke kan bruge og som er spild af tid og irriterende at se på. Det er ikke så tit, vi overvejer hvilke ord vi søger på, før vi har søgt – det er først, når de resultater vi får, ser mærkelige ud, at vi gør os umage for at beskrive vores emne mere præcist med søgeord.

Aktivitet

Prøv at søge på ordet rose i google – hvilke resultater får du i de første 10 hits?

Prøv at søge på ordet stol i google – hvilke resultater får du i de første 10 hits?

Prøv at søge på ordet regning i google – hvilke resultater får du i de første 10 hits?

Hvordan kan vi løse problemet med de ord, der betyder flere ting, når vi søger i google?

Ved at søge med flere ord, der beskriver det vi gerne vil vide noget om. For eksempel kunne vi skrive "blomst" eller Axel (Axl?) alt efter om det er en plante eller en musiker, vi leder efter.

Det er altså smart at finde flere ord, der beskriver emnet. Ord der betyder det samme eller næsten det samme hedder synonymmer. Hvor finder man synonymmer?

Aktivitet

Find synonymmer til din informationssøgning:

Hjælp hinanden ved spørgsmålet "når jeg siger ____ hvad er så det første du tænker på?"

Slå de ord du allerede har op i et leksikon eller en almindelig ordbog eller en synonymordbog

Slå de ord du allerede har op i bibliotekets database og se i posterne om der er andre gode emneord